

Läheisen kuoltua

Rukoushetki läheisen kuoltua (saattohartaus) vietetään omaisten pyynnöstä. Se pidetään potilashuoneessa, sairaalan kappelissa tai kodissa.

Rukoushetken johtaa pappi, muu seurakunnan työntekijä tai seurakuntalainen.

Valkoisella liinalla peitetylle pöydälle voidaan asettaa Raamattu ja risti tai krusifiksi sekä sytyttää kynttilä. Vainajan rinnalle voidaan asettaa kukkia.

1. Alkuvirsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 249, 383, 384 tai 397.

2. Johdanto

Alkusiunaus

Alkusiunaus voidaan lausua tai laulaa.

P/E Isän ja (+) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.
S Aamen.

P/E Herra olkoon teidän kanssanne.
S Niin myös sinun henkesi kanssa.

Johdantosanat

Johdantosanat voivat olla myös vapaamuotoiset.

P/E Rakkaat ystävät. Jeesus kutsuu luokseen väsyneitä ja murheellisia. Hän sanoo: »Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon.» (Matt. 11:28.)

TAI

P/E Rakkaat ystävät. NN on lähtenyt tästä elämästä. Kuolema hämmentää ajatuksemme. Meidän on vaikea ymmärtää, mitä on tapahtunut. Tarvitsemme voimaa ja lohdutusta Jumalan sanasta ja rukouksesta. Hiljennymme surussamme pyhän Jumalan eteen.

3. Psalmi

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita psalmeja.

Psalmin sijasta voidaan laulaa virsi.

Psalmi voidaan lukea tai laulaa. Siihen voidaan liittää Pieni kunnia. Pieni kunnia jätetään pois paastonaikana viidennestä paastonajan sunnuntaista lähtien.

Herra on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,

hän johtaa minut vetten ääreen,
siellä saan levätä.
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa minua oikeaa tietä
nimensä kunnian tähden.
Vaikka minä kulkisin pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.
Sinä suojelet minua kädelläsi,
johdatat paimensauvallasi.
Sinun hyvyytesi ja rakkautesi ympäröi minut
kaikkina elämäni päivinä,
ja minä saan asua Herran huoneessa päivieni loppuun asti.
Ps. 23:1–4, 6

TAI

Minä saan aina olla luonasi,
sinä pidät kädestäni kiinni.
Sinä johdatat minua tahtosi mukaan,
ja viimein sinä nostat minut kunniaan.
Taivaassa minulla on sinut,
sinä olet ainoa turvani maan päällä.
Vaikka ruumiini ja sieluni näantyy,
Jumala on kallioni, minun osani iankaikkisesti.
Ps. 73:23–26

TAI

Ihmisen elinaika on niin kuin ruohon:
kuin kedon kukka hän kukoistaa,
ja kun tuuli käy yli, ei häntä enää ole
eikä hänen asuinsijansa häntä tunne.
Mutta Herran armo pysyy ajasta aikaan,
se on ikuinen niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä.
Polvesta polveen ulottuu hänen uskollisuutensa kaikkiin,
jotka pysyvät hänen liitossaan.
Ps. 103:15–18

Pieni kunnia

Kunnia Isälle ja Pojalle
ja Pyhälle Hengelle,
niin kuin oli alussa, nyt on ja aina,
iankaikkisesta iankaikkiseen. Aamen.

4. Raamatunluku

Luetaan jokin tai joitakin seuraavista raamatunteksteistä.

Voidaan käyttää myös kirkkovuoden ajankohdan mukaisia tai muita raamatuntekstejä.

Saarn. 12:7

Tomu palaa maahan, josta se on tullut.
Henki palaa Jumalan luo, joka on sen antanut.

Room. 8:38–39

Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.

2. Kor. 5:1–5

Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätkettyä työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asuun, sillä sitten kun olemme pukeutuneet siihen, emme jää alastomiksi. Me, jotka vielä asumme tässä majassamme, huokailemme ahdistuneina. Emme haluaisi riisuutua vaan pukeutua uuteen asuun, niin että elämä kätkeisi sisäänsä sen, mikä on kuolevaista. Juuri tähän Jumala on valmistanut meidät, ja vakuudeksi hän on antanut meille Hengen.

Ilm. 1:17–18

Kristuksen nähdessäni minä vaivuin hänen jalkoihinsa kuin kuollut.

Mutta hän laski oikean kätensä päälleni ja sanoi:

»Älä pelkää. Minä olen ensimmäinen ja viimeinen, iäti elävä. Minä olin kuollut, mutta nyt minä elän, elän aina ja ikuisesti. Minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.»

Joh. 11:25–26

Jeesus sanoo:

»Minä olen ylösousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole.»

Joh. 14:1–4

Jeesus sanoo:

»Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta – enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne minne minä menen.»

5. Puhe/jäähyväissanat

6. Virsi

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 30, 299, 301 tai 307.

7. Rukousjakso

Rukous

Rukous voi olla myös vapaamuotoinen.

P/E Rukoilkaamme.

1. Kaikkivaltias Jumala, taivaallinen Isä. Kuolema on koskettanut meitä. NN on päässyt matkansa päähän. Me kiitämme sinua hänen elämästään ja kaikesta hyvästä, jota olemme saaneet hänen kauttaan. Kiitämme yhteisestä taipaleesta, jonka olemme saaneet kulkea. Auta meitä kiitollisin mielin säilyttämään sydämessämme hänen muistonsa. Me uskomme hänet sinun käsiisi ja turvaudumme ikuiseen armoosi.

Jumala, sinä näet, mitä ajatuksissamme liikkuu. Ole meitä lähellä ja opeta luottamaan, että sinä pidät meistä huolen. Vahvista uskoamme siihen, että sinä olet suurempi kuin surumme. Kiitos, että saamme valvoneina ja uupuneina levätä sinussa. Varjele, ettemme jäisi murheessamme yksin. Kiitos niistä ihmisistä, jotka ovat mukana surussamme. Anna meille voimaa ja rohkeutta edessä oleviin tehtäviin, rakkautta ja viisautta lähimpiämme kohtaan. Anna herkkyyttä kohdata ihmisten osanotto ja hämmennys.

Jumala, sanasi vakuuttaa, että sinä tiedät, mitä me kaipaamme. Huokauksemmekin tulevat sinun korviisi. Tähän lupaukseen luottaen pyydämme: kuule nyt myös hiljainen rukouksemme.

(hiljaisuus)

Taivaallinen Isä. Me kiitämme sinua elämän lahjasta, ilon ja surun hetkistä. Sinun käsissäsi ovat elämämme vaiheet. Me jäämme sinun rakkautesi ja armosi huomaan. Auta meitä turvautumaan Kristukseen, kuoleman voittajaan, niin että kerran saisimme kaikkien rakkaittemme kanssa nousta ikuiseen elämään. Kuule rukouksemme Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

2. Elävien ja kuolleiden Jumala,
rakas taivaallinen Isä.
Kuolema on käynyt luonamme.
Muistamme edessäsi NN:ää ja pyydämme:
anna meidän kuolemassakin turvautua siihen voittoon,
jonka Poikasi Jeesus Kristus saavutti.
Tätä rukoilemme hänen nimessään.
3. Pyhä, elävä Jumala.
Kiitos siitä, että saamme jättää NN:n sinun haltuusi.
Anna ikuisen valon loistaa hänelle.

Lahjoita rauhasi myös omaan sydämeemme.
Ole meille armollinen
rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

S Aamen.

Isä meidän

Herran rukous lausutaan yhteen ääneen.

S Isä meidän, joka olet taivaissa.
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
Tulkoon sinun valtakuntasi.
Tapahtukoon sinun tahtosi,
myös maan päällä niin kuin taivaassa.
Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
Äläkä saata meitä kiusaukseen,
vaan päästä meidät pahasta.
Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.
Aamen.

Ristinmerkki ja kasvojen peittäminen

P/E Herra antakoon sinulle iankaikkisen levon,
ikuinen valo sinua valaiskoon.

Rukoushetken johtaja tekee ristinmerkin vainajan otsaan ja lausuu:

Pyhät enkelit johtakoot sinut ikuisen elämään.

Rukoushetken johtaja voi peittää vainajan kasvot liinalla tai pyytää jotakuta lähiomaisista tekemään sen.

8. Siunaus

Siunaus voidaan myös laulaa (sävelmät osastossa Lauluja kasuaalitoimituksiin).

P/E Siunatkoon meitä kaikkivaltias ja armollinen Jumala, Isä ja (✝) Poika ja Pyhä Henki.

S Aamen.

TAI

P/E Herra siunatkoon teitä ja varjelkoon teitä.
Herra kirkastakoon kasvonsa teille
ja olkoon teille armollinen.
Herra kääntäköön kasvonsa teidän puoleenne
ja antakoon teille rauhan.
Isän ja (✝) Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

S Aamen.

9. Päätösmusiikki

Voidaan käyttää esimerkiksi virttä 58:6–7, 63:4–6, 388, 552, 555 tai 631. Virren sijasta voi olla hengellinen laulu.